

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร ได้แก่คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานเขตพื้นที่กาฬสินธุ์ เขต 3 ใน 238 โรงเรียน ขนาดใหญ่ 64 โรงเรียน ขนาดเล็ก 174 โรงเรียน แยกรายละเอียดดังนี้

1.1.1 ผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	238	คน
1.1.2 ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	238	คน
1.1.3 ผู้แทนครูในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	238	คน
1.1.4 ผู้แทนอื่นในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	238	คน
รวม	952	คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้จากการสุ่มหลายขั้นตอน (Multi – Stage Sampling) แยกรายละเอียดได้ดังนี้

i.2.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถามประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา ผู้แทนครู ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และผู้แทนอื่นอีก 1 คนในคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของสถานศึกษาขนาดใหญ่ 40 โรงเรียน และขนาดเล็ก 107 โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 รวมทั้งสิ้น 588 คน

1.2.2 กลุ่มตัวอย่างที่ให้การสัมภาษณ์ประกอบด้วย ผู้บริหาร ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในสถานศึกษาขนาดใหญ่ 2 โรงเรียน ขนาดเล็ก 2 โรงเรียน รวม 8 คน โดยมีรายละเอียดของการสุ่มดังตารางที่ 3-4

ตารางที่ 3 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
จำแนกตามขนาดของโรงเรียน

ขนาด โรงเรียน	ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง	
	โรงเรียน	คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	โรงเรียน	คณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ขนาดใหญ่	64	960	40	160
ขนาดเล็ก	174	1,566	107	428
รวม	238	2,526	147	588

ตารางที่ 4 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างของโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน
ของแต่ละอำเภอ

อำเภอ/ กิ่งอำเภอ	โรงเรียนขนาดใหญ่		โรงเรียนขนาดเล็ก		รวม	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
1.ห้วยผึ้ง	3	2	19	12	22	14
2.นาคู	5	3	21	13	26	16
3.เขาวง	9	6	13	8	22	14
4.กุฉินารายณ์	19	12	46	28	65	40
5.นามน	5	3	18	11	23	14
6.สมเด็จ	13	8	37	23	50	31
7.คำม่วง	10	6	20	12	30	18
รวม	64	40	174	107	238	147

นอกจากนี้ผู้วิจัยได้สุ่มกลุ่มตัวอย่างคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อสัมภาษณ์จากโรงเรียนขนาดใหญ่ 2 แห่ง และโรงเรียนขนาดเล็ก 2 แห่ง ดังนี้

1.2.3 กลุ่มตัวอย่างในโรงเรียนที่ใช้ในการในการสัมภาษณ์ 4 โรงเรียน เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 แบ่งเป็น

โรงเรียนขนาดใหญ่ คือ

- 1) นายสุริยัน พลดี ผู้อำนวยการโรงเรียนคำบงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
- 2) นายถวิล งามละมัย ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนคำบงพิทยาคม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
- 3) นายไพศาล วานิชสุจิต ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านบัวขาว (วันครู 2500) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
- 4) นายนพพร วิทยานิติพงษ์ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านบัวขาว (วันครู 2500) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

โรงเรียนขนาดเล็ก

- 1) นายประดิษฐ์ ชองศิริ ผู้อำนวยการโรงเรียนมะนาววิทยาเสริม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
- 2) นายประเสริฐ ชองศิริ ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนมะนาววิทยาเสริม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
- 3) นายวัฒนา ศิริประกะ ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดฝั่งแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3
- 4) นายวิไลย์ เจยฉิว ประธานคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนบ้านกุดฝั่งแดง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามกรอบแนวความคิดในการวิจัย จำนวน 1 ฉบับ มี 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) โดยตามเกี่ยวกับข้อมูล ทัวไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) มี 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยตามเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วม

ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการวางแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

ตอนที่ 3 เป็นข้อเสนอแนะเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการวางแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งจากแบบสอบถามและการสัมภาษณ์

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยดำเนินการสร้างและหาคุณภาพ ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวกับทฤษฎี หลักการ ขอบข่ายการบริหารแบบมีส่วนร่วมการบริหารในรูปของคณะกรรมการ การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาและบทบาทของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน

3.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า แบบสอบถามปลายเปิด (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 64-65)

3.3 สร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมกรอบแนวคิดตามกรอบแนวคิดการวิจัย

3.4 นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อขอคำแนะนำและตรวจสอบความถูกต้อง ครอบคลุมเนื้อหา แล้วปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

3.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอต่อผู้เชี่ยวชาญ โดยมีผู้เชี่ยวชาญดังนี้

3.5.1 นายวิระ รักษามิตร วุฒิ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ผู้อำนวยการชำนาญการพิเศษ โรงเรียนวังยางวิทยาคาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้ชำนาญด้านโครงสร้างและเนื้อหา

3.5.2 นายประสงค์ สกุลซัง วุฒิ กศ.ม. (วิจัยการศึกษา) ครูโรงเรียนบ้านแก สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ผู้ชำนาญด้านสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล

3.5.3 นางคาริน บุญพรมมา วุฒิ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) ครูชำนาญการโรงเรียนบ้านเม่นใหญ่ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามหาสารคาม เขต 1 ตรวจสอบด้านความเหมาะสมของการใช้ภาษา

3.6 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนอคณะกรรมการ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้ง

3.7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try out) กับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในเขตอำเภอเมือง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 30 คน จากโรงเรียนที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง

3.8 หาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .97

3.9 จัดทำเครื่องมือฉบับสมบูรณ์เพื่อใช้เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

4.1 ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ถึงผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ขอความอนุเคราะห์ให้มีหนังสือถึง ผู้บริหารสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลจากบุคลากรที่เป็นกลุ่ม ตัวอย่าง

4.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามพร้อมหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ส่งไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างและเดินทางไปรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเองจนได้แบบสอบถามครบตามจำนวนที่ต้องการ

4.3 ผู้วิจัยได้ไปสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้ง 4 แห่ง โดยส่งหนังสือขอความร่วมมือในการสัมภาษณ์การนัดหมายวัน เวลาไว้ล่วงหน้า

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

5.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม คัดเลือกเฉพาะแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ไว้วิเคราะห์ข้อมูลและแยกหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ศึกษา

5.2 ตรวจสอบและให้คะแนนแบบสอบถามเป็นรายข้อตามเกณฑ์ ดังนี้ (บุญชม ศรีสะอาด. 2545 : 99)

ระดับการมีส่วนร่วม	คะแนน
มากที่สุด	5
มาก	4
ปานกลาง	3
น้อย	2
น้อยที่สุด	1

5.3 วิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปคำนวณค่าเฉลี่ยของแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แล้วแปลความหมายของค่าเฉลี่ยโดยกำหนดเกณฑ์ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย
4.51-5.00	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมากที่สุด
3.51-4.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก
2.51-3.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับปานกลาง
1.51-2.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อย
1.00-1.50	มีส่วนร่วมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

5.4 วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยหาค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

5.5 วิเคราะห์ข้อมูลเปรียบเทียบระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการวางแผนพัฒนาการศึกษาของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 ในสถานศึกษาขนาดต่างกันโดยรวมและเป็นรายด้าน โดยใช้สถิติ t - test

5.6 วิเคราะห์ข้อเสนอแนะที่ได้จากแบบสอบถามปลายเปิดมาวิเคราะห์เนื้อหาแจกแจงความถี่แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางแสดงความถี่

5.7 วิเคราะห์การสัมพันธภาพโดยการนำข้อคิดเห็นที่ได้จากการสัมพันธภาพโดยเป็นความเรียงสรุปเป็นข้อเสนอแนะ

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้สถิติดังนี้

6.1 สถิติที่ใช้ในการตรวจสอบคุณภาพของแบบสอบถาม หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach)

6.2 สถิติพื้นฐาน

6.2.1 ร้อยละ (Percentage)

6.2.2 ค่าเฉลี่ย (Mean)

6.2.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

6.3 สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐาน เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของ
คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในกระบวนการวางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของ
สถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 3 โรงเรียนที่มีขนาด
แตกต่างกันโดยใช้ t-test (Independent)

มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม
RAJABHAT MAHASARAKHAM UNIVERSITY